

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 112 (11 juni 2022) – www.roerkerken.nl

Pinksterboodschap van onze bisschop

De laatste vier zondagmorgens mocht ik in enkele parochiefederaties in ons Limburgse land (in Thorn, Eys, Geleen en Roermond) de eerste missen meevieren van vier jongemannen van Aziatische komaf, die hier hun plek om het evangelie te verkondigen voor een aantal jaren zullen vinden en hier hun eerste jaren als priester beleven. Normaal gesproken maak je als bisschop zo'n eerste mis niet mee. Maar door mijn ziek-zijn en de bereidheid van mijn familie om mij rond te sjouwen, kon ik nu overal op de eerste rij meevieren. En het was op alle plaatsen feest. We vierden duidelijk hetzelfde geloof. Mocht u zich afvragen waar ik als bisschop de andere zondagen in het afgelopen jaar van mijn ziekte heb uitgehangen: behalve op de hoogfeesten hier in de kathedraal, ben ik elke zondag in een andere parochie van telkens een ander dekenaat geweest: van Bergen tot Eijsden. Gewoon in de rolstoel. Meebiddend. Soms in kerken die ik goed kende. Soms in kerken waar ik nog nooit was geweest. Soms in behoorlijk goed gevulde kerken. Soms ook in zijkapellen van kerken die groot genoeg waren om een betrekkelijk kleine groep kerkgaande parochianen te huisvesten. Het is het probleem van de komende jaren. Er gaat bijna geen week voorbij of er komt wel een vraag bij het bisdom terecht of kerken niet verkleind of zelfs gesloten kunnen worden. Bijna letterlijk zoals in het evangelie van Pinksteren staat: kunnen de deuren van de verblijfplaats van de leerlingen niet gesloten worden? Sterker nog: bij de leerlingen waren hun kerkdeuren al dicht uit angst voor wie hen naar het leven stonden, omdat ze vreesden voor hun toekomst. De nieuwe vicaris-generaal kan er over meepraten. Jezus' Geest komt dan in hun angst naar zijn leerlingen toe. Hoewel de deuren op slot waren, kwam Hij naar hen toe. Hij wil ook naar ons komen, wanneer wij de deur van ons hart hebben gesloten voor zaken of mensen waar wij angst voor hebben en Hij geeft ons zijn vrede. Zoals hier in het Pinksterverhaal aan zijn leerlingen. Zo komt Jezus ook voor ons staan en zegt: 'Vrede zij u.' Bij mijn omgang de laatste jaren met de Aziatische priesters, van wie ik de laatste paar weken van enkelen de eerste mis mocht meevieren, viel mij telkens opnieuw op hoe vanzelfsprekend hun geloof was en is: een zachte oosterse bries van de H. Geest die deuren opent en mensen verwarmt. Hun Nederlands is wellicht niet altijd perfect, maar de taal die ze spreken wordt juist in warmte en vanzelfsprekend geloof verstaan: 'En zij allen konden hen verstaan in hun eigen taal.' Vreemd genoeg had ik een vergelijkbare ervaring in enkele kerken met zo'n dagkapel, waar anders in een veel te grote kerk zou worden gevierd. Mensen – meest ouderen – zitten dicht bij elkaar en zingen en bidden samen. Geen meerstemmige mis met flink orgelspel. Maar zang van eenvoudige, bekende liederen en ja, in die samenzang valt regelmatig een noot van de balk. En toch laat zo'n kleine gemeenschap – al is de toonsoort anders – dezelfde Geest klinken. Een deel van een te groot geworden gebouw sluiten, zodat de maat weer klopt met het aantal mensen dat er kerkt. Het zal een van de vraagstukken voor de komende jaren worden. Vraagstukken, die we als bisdom niet uit de weg kunnen gaan. Maar niet de belangrijkste. Van belang zal zijn dat we de Heilige Geest binnenlaten en vandaaruit weer in ieders eigen taal uitdragen, al naar de Geest ons te vertolken geeft. We zouden mogen zeggen dat afgelopen week op de laatste dag van de meimaand in Herten een klein Pinksteren plaats vond. Op de dag waarop we vieren dat Maria haar nicht Elisabeth bezoekt, kwamen in de kerk van Herten mensen samen om dat in verschillende talen te vieren; allereerst door de tientjes van de rozenkrans in verschillende talen te bidden. Als ik

het goed onthouden heb in het Portugees, Singalees, Tamil, Pools en Nederlands. Ja, ook in het Nederlands, want ook in onze taal laat Jezus zich kennen. Kwestie van luisteren. Als afsluiting ging de groep met het licht van kaarsen naar Maria, de moeder van de Kerk. Van welke leeftijd of cultuur we ook zijn, welke taal we ook spreken: de geest van God brengt ons samen en laat ons Zijn woord en elkaars woord verstaan. Dat woord horen we hier in het evangelie van Pinksteren Jezus twee keer uitdrukkelijk tegen de leerlingen zeggen: 'Vrede zij U.' Als slot van deze preek wil ik op deze Pinksterdag die woorden voor ons allen herhalen: Zalig Pinksteren en de vrede van de Heer zij altijd met U.

Melicker kruisweg

In hoeverre we in verband met de verkoop van (het grootste gedeelte van) de Melicker St. Andreaskerk de kruisweg kwijt raken is nog een vraag. In ieder geval wordt het moeilijk deze in verband met de grootte in de resterende ruimte een plaats te geven. De staties zijn in 1927 voor de oude kerk op de Kerkberg gemaakt, onder het pastoraat van pastoor Tindemans. Op statie 14 staat: "Windhausen pinxit 1927", in het midden latend om welke Windhausen het precies ging. De (in 2018 ge-update) inventaris van het Melicker kerkelijk kunstbezit wijst Albin Windhausen (1863-1946) als schilder aan. Geboren in het Duitse Waldniel kwam deze al op jonge leeftijd in Roermond terecht, waar zijn vader, die ook schilder was, zich vanwege het voor kunstenaars gunstige klimaat gevestigd had. Evenals zijn broers Heinrich en Paul werd ook Albin opgeleid in het atelier van zijn vader in de Voorstad St. Jacob. Na zijn huwelijk in 1898 vestigde hij zich aan de Kapellerlaan. Samen met zijn broer Paul (1871-1944) specialiseerde hij zich in kerkelijk kunst. Zijn eerste kruisweg schilderde hij voor de Roermondse kathedraal (1890/91), waarna meerdere opdrachten volgden, onder andere in Amsterdam. Met zijn broer Paul maakte hij tientallen kruiswegen en altaren voor kerken en kloosters, ook in Duitsland en België (www.windhausen-kunst.nl). Ook in Herkenbosch hebben ze een kruisweg van Windhausen (1940). De kruiswegen van Windhausen kenmerken zich door een zo getrouw mogelijke historische weergave; de figuren zijn expressief, maar altijd waardig. De staties in Melick zijn 98 cm. hoog en 92 cm. breed. Op de volgende staties staat de schenker vermeld:

1. *pastoor Leonardus Tindemans (1865-1945)* uit Ospel, na zijn priesterwijding in 1893 kapelaan in Haelen (1893-1900), rector van Stokershorst in Nederweert (1900-1917), pastoor te Melick (1917-1941), emeritus te Ospel (1941-1945).
2. *rector Ludovicus Alphonsus Josephus Cornelis Speet (1872-1933)* uit Amsterdam, directeur van de Congregatie der Arme Zusters van het Goddelijk Kind, rector van het gesticht 'De Voorzienigheid' en van het RK Jongensweeshuis aldaar;
3. *de in 1903 in Melick opgerichte Boerenleenbank.*
4. *de in 1899 in Melick opgerichte Mariacongregatie*
5. *Hubertina Frenken (1865-1942)*, sinds 1902 getrouwd met en sinds 1922 weduwe van Peter Wuts (1872-1922), die te boek staat als onderwijzer en later als gemeentesecretaris.
6. *het echtpaar Caspar Joseph (Sef) Brewers (1888-1953) en Catharina Hendrika Maria (Cato) Godschalx (1888-1960)*; hij kwam uit Schinnen (hoeve Krekelberg), zij uit (het bij Den Bosch gelegen) Empel en waren in 1919 getrouwd; ze woonden ten tijde van de schenking in Melick. Bij de geboorte van zoon Wim aldaar (1923) kwam Cato's jongste zus Johanna (1897-1990) als een soort 'kraamverzorgster' naar Melick waar ze (de later zo tragisch omgekomen) dokter Jo Meuwissen (1895-1940) leerde kennen die zich sinds het voorjaar van 1920 als huisarts in Berg gevestigd had en toen

tijdelijk op Hoosden (in-)woonde en met wie ze in 1925 trouwde. Het echtpaar Brewers-Godschalx komen we achtereenvolgens tegen in Meerssen, Melick en later in het Belgische Ophoven Maaseik.

7. ---
8. *het echtpaar Jan Hilkens (1862-1934) en Cornelia Schmitz (1872-1956)*; hij kwam van Berg, zij uit Melick en waren in 1898 getrouwd; landbouwers op hoeve Milling (Groenstraat) en later op de Hammerhof (Herkenbosch); beiden kwamen in Berg te overlijden.
9. *de in 1920 in Melick opgerichte broederschap van de H. Familie.*
10. *(waarschijnlijk) Leo Wagemans (1900-1928) uit Posterholt, zoon van Rutger Wagemans en Louisa Lalesse*
11. *(waarschijnlijk) Christina Schmitz (1875-1926)*, (ongehuwde) zus van vornoemde Cornelia Hilkens-Schmitz; het zou echter ook de eveneens ongehuwde Christina Schmitz (1879-1966) kunnen zijn, dochter van (de 'kaupman') Gerard Schmitz (1844-1902), gemeentesecretaris burgemeester van Melick-Herkenbosch (1898-1901).
12. *het (kinderloze) echtpaar Leonard Schmitz (1870-1936) en Maria Slangen (1874-1956)*; hij kwam van Melick, zij uit Berg (Mortelshof) en waren in 1898 getrouwd
13. ---
14. ---

De schenkers waren veelal gewone, kerkbetrokken mensen. Eentje springt er toch wel uit, en dat is de reeds genoemde Sef Brewers (1888-1953), inderdaad een kerkganger, maar blijkbaar wel een met een 'dubbele agenda'. Zijn neef noemt hem *"een geweldige oom, charmant, attent, bracht vaak wat voor ons mee. Ik heb door en met hem fantastische jagersavonturen beleefd, waarvoor ik hem nog altijd dankbaar ben (...) Maar zakelijk gezien een verschrikking. Een charlatan in optima forma. Hij was fantast, geloofde in eigen zaken, was sjacheraar, oplichter, smokkelaar en gokte op de beurs. Hij zou drie jaar in Duitsland in de gevangenis gezeten hebben, omdat hij geprobeerd zou hebben voor een minister geld naar Zwitserland te brengen. Elke dag ging oom Sef naar de kerk om te bidden dat de eerste prijs van de loterij op zijn lot zou vallen (...) De dertiger jaren waren kennelijk de rijke jaren van oom Sef. Leefde hij toen al op de Empelse centen van (zijn vrouw) Cato? Onnodig te zeggen dat opa niet op zijn schoonzoon gesteld was. Vóór het huwelijk heeft hij alles gedaan om de verbintenis te voorkomen. Maar vergeefs Natuurlijk probeerde oom Sef (bij de familie)in Empel geld los te weken. Later heeft hij ook bij (zijn schoonzus in Berg) aangeklopt om haar te bewegen haar geld in zijn ondernemen te steken. Vergeefs natuurlijk: daarvoor kende (zij) hem te goed en daarvoor was zij net iets te slim"* ('Kroniek van de Munsterstraat', blz. 33-34). Het mag trouwens een wonder heten dat de kruisweg min of meer onbeschadigd uit de begin 1945 verwoeste kerk is gekomen. Misschien dat de bolling en beschadiging in de ondergrond van de 12^e statie daaraan nog herinnert.

personalia

Op vrijdagmiddag 3 juni j.l. deden we vanuit de St. Martinuskerk van Vlodrop **Peter Hendrik (Piet) van Elmpt (1941-2022)** uitgeleide. Geboren in Vlodrop, groeide hij als derde van de vijf kinderen van Chris van Elmpt en Trina Pauly op aan de Rothenbacherweg. Piet zou zijn leven lang ongehuwd blijven. Net als zijn broer Jo ging ook Piet als mijnwerker aan de slag, eerst naar de Maurits in Geleen en later naar de Sophia Jacoba in Hückelhoven. In 1975 kreeg hij daar een ongeluk en duurde het lang voordat hij weer aan het werk kon. Tenminste dat dacht men: dat hij weer aan het werk kon. Uiteindelijk bleek hij toch arbeidsongeschikt en

werd hij afgekeurd. Sindsdien bleef hij met zijn gezondheid sukkelen. Omdat hij nog altijd thuis bij zijn ouders woonde, kon hij - naarmate ze ouder werden - ook des te meer voor hen doen en betekenen. Ter ontspanning keek hij graag televisie en maakte hij op gezette tijden een wandeling met zijn hond. Enkele jaren na de dood van zijn ouders in 1989 resp. 1991 werd de ziekte MS bij hem vastgesteld. Hoewel de situatie steeds zorgwekkender werd, probeerde hij professionele hulp zo lang mogelijk uit huis en van zijn lijf te houden. Van lieverlee besloot hij zich eind 2015 toch maar voor een zorgcentrum te laten inschrijven. Toch probeerde hij ook de gang naar het zorgcentrum zo lang mogelijk voor zich uit te schuiven, totdat de situatie begin 2016 zo acuut wordt, dat hij op een logeerkamer moest worden opgenomen. Dat was in de Bosscherhof, waar hij enkele maanden later, bijna zes jaar geleden, een eigen plekje kreeg. Het was een hele overgang, van het buitengebied van Vlodrop, naar een kamer in een zorgcentrum in Herkenbosch. Toch probeerde hij er het beste van te maken. Zo lang mogelijk bleef hij alles zelf doen. Was de gang naar het zorgcentrum al een grote stap, nog groter was die toen hij zijn auto van de hand moest doen. Sindsdien verplaatste hij zich in een elektrische rolstoel en maakte hij nog heel wat tochtjes door de omgeving. Zijn dood op hemelvaartsdag (26 mei j.l.) kwam dan ook als een donderslag bij heldere hemel. Na de uitvaartmis volgde in Roermond de crematie.

Op zaterdagmiddag 4 juni j.l. werd in de Berger Mariakapel **Angelo Sontjens** uit Melick gedoopt. Op (Pinkster-)zondag 5 juni j.l. deden in de St. Catharinakerk van Montfort de volgende 9 kinderen hun eerste H. Communie: **Danique Bakkes, Jur Cremers, Lynn Gits, Sam Hurkens, Rob Kuijsten, Grace Sackers, Guusje van Kempen, Bas van Pol en Sue van Pol.** Met die van Posterholt (15), Herkenbosch (8), Melick (8) en Vlodrop (7) erbij hadden we dit jaar dus clusterbreed 47 communicantjes.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: *NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus*

Melick: *NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. RK kerkbestuur St. Andreas*

Montfort: *NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina*

St. Odiliënberg: *NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus*

Posterholt: *NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. RK Kerk St. Matthias*

Vlodrop: *NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus*

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl